

Az új rezsim a szatmári hitközségben

(Satmare-Szatmár, április 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szatmári ort. zsidó hitközség kebelében lezajlott választások epilógusaként a következőket közlik velünk:

Mint ismeretes, a választási eljárás* során több választó oly panasszal fordult a választási bizottsághoz, hogy vesztegetés útján igyekeztek őket az ellenzéki listára való szavazásra reábirni. Az esetéről jegyzőkönyv is felvétel a választásnál jelenlevő rendőrségi közegek közbenjöttével.

E körülmény arra indította a választási bizottságot, hogy a szavazatok összeszámolása és megállapítása után a megválasztottnak deklarált új vezetőség mandátumának kiadása tekintetében oly határozatot hozzanak, hogy a fenforgó inkorrekt-ségekre való tekintettel, a mandátumokat csak az illetékes egyházi, vagy világi hatóság utasítására fogják kiszolgáltatni.

Miután pedig Grünwald Lázár főrabbi, aki a választás napján is több ízben személyesen interveniált a választási bizottságnál, pénteken délelőtt felszólította a választási bizottság elnökét a mandátumok kiadására, az eleget is tett e felhívásnak és így a mandátumok kikézésítése, valamint a hitközségi iroda hivatalos átadása még a múlt pénteken végbe ment.

Cs. Mayer Sándor elnök az ünnepek elmúltával alakuló gyűlésre hívta össze az új képviselő-testületet és rövid beszéd keretében programot is adott, melynek lényege az, hogy a hitközséget az eddigi szellemben kívánja vezetni és a szükséges hitközségi intézményeket fentartani, de a vezetőség munkáját az eddigi rendszer helyett decentralizálni fogja és ezért a fősúlyt a bizottsági munkára kívánja helyezni.

Az alakuló gyűlés után alkalmunk volt az új elnökkel megbeszélést folytatni a hitközség vezetésében előállott új helyzetre vonatkozólag, amikor is a következő felvilágosítást adta:

— Mint néhai csengeri Mayer Salamon volt krassói nagybirtokos fia, kora gyermekésem óta megszoktam, hogy a zsidóságot megbecsüljem és zsidó mivoltomat minden körülmények között megőrizzem. Atyám, aki az 1867. évi budapesti orth. kongresszus egyik delegátusa volt, hithű askenázi zsidó ember volt, akinek házában gyakran találkozót adtak egymásnak a régebbi magyar politikai és társadalmi élet kitünőségei anélkül, hogy ez az érintkezés a családunk vallási hagyományaira a legkisebb visszahatást gyakorolta volna.

— Én askenázi felfogású zsidó ember vagyok és gyermekeimet is így szellemben nevelem. Aki azt hiszi, hogy most chaszid irányzat került a szatmári hitközségnél uralomra, az nagyon téved, mert én az askenázi elvekből egy jöttöt sem engedek és bízom a chaszid párt vezetőembereinek fogadalomszerű ígérteit, hogy tartózkodni fognak minden olyan ténykedéstől, ami a hitközség askenázi jellegének megváltoztatására irányulna.

Ezután cs. Mayer Sándor, aki javakorabeli ember, arról beszélt, hogy a hitközségi életben tartózkodni fog az ugynevezett toldozgató-foldozgató munkától, de ha valami nagyjobbzású terv megvalósításáról lesz szó, akkor az fog szemei előtt lebegni, hogy az az újabb nemzedékek igényeit is kielégítse. E tekintetben hivatkozik a vezetés alatt épülő szatmári zsidó kórházra, amelynek építésénél szem előtt tartotta a 30—40 év múlva bekövetkező igényeket is. Szerinte a hitközségi rituális és gőzfürdőnél is szakítani kell az olyan beruházásokkal, amelyek csak 1—2 évre szólnak, hanem radikálisan kell megoldani a bajokat és — ha erre megfelelő anyagi eszközök fognak kinálkozni — olyan rituális és gőzfürdőt kell Szatmáron létesíteni, amely képes legyen az egyre növekedő igényeknek még messzi évek múlva is megfelelni.

Mint értesülünk, az ünnepek elmúltával a választási izgalmak is lecsillapodtak és megvan a remény arra, hogy a minoritásba jutott askenázi párt nem fogja a választást petícióval megtámadni.

Mindenesetre a letűnt askenázi rezim dicséretére szolgál, hogy két munkás esztendő után a legtisztább választást produkálta és a vezetők a választás balsikere után hallgatólag napirendre tértek az eset felett. Dr. Stern Mór

A jeruzsálemi választások az arab exekutive bukását jelentik

A p leszi inai sajtó a városi választásokról

(Jeruzsálem, április 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A jeruzsálemi városi választások — mint azt az Uj Kelet közölte — a zsidók által támogatott Naschaschibi-párt győzelmével végződtek. A zsidó sajtó örömmel regisztrálja ezt az eredményt és hozzáteszi, hogy a győzelemnek ily arányára nem is számítottak. A „Doar Hajom“ szerint az eredmény világosan mutatja, hogy a kimondottan anticionista arab exekutive körülbelül ezer elvbarátot számol és az utóbbi események után hiába akarja magát az ország arab lakosságának képviselőjéül odaállítani. Az arab exekutive a választások előtt nagy propagandát fejtett ki és azt hirdette, hogy mindenki, aki nem követi utasításait, áruló.

A választás eredménye alapos leekét adott ennek a csoportnak. Ragio Naschaschibi, az arab nép „árulója“, aki szövetséget kötött a cionistákkal, az arabok táborából több szavazatot kapott, mint az arab exekutive jelöltje Djemel al Husseini.

A „Hajischuv“ című újság örömmel konstatálja, hogy Jeruzsálem zsidósága ezuttal adta politikai érettségének tanubizonyosságát amennyiben az ellentétek háttérbe szorításával az egységes lista köré tömörültek és Naschaschibit támogatták. Valószínű, hogy Haifában is hasonló irányban fognak a dolgok fejlődni. Sajnálatos, hogy Jaffában még nem történt megegyezés.

Saját párthivei kívánják Cristea szilágymegyei prefektus kicserélését

Utódjául dr. Ghetie Victor szilágysomlyói szolgabírói emlegetik. A szilágymegyei jegyzőáthelyezések epilógusa

(Zalau-Zilah, április 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Cristea Nicodem szilágymegyei prefektus rövid néhány nap alatt kétszer is járt Bukarestben. Első útját egy bizalmas értesülés előzte meg, amely arról szólt, hogy Szilágymegyei prefektusát saját párthiveinek kívánságára Goga Octavian belügyminiszter át fogja helyezni. Az áthelyezés megakadályozására utazott le először Cristea Nicodem prefektus a fővárosba, de eredmény nélkül érkezett vissza. A vármegye román és kisebbségi köreiben természetesen élénk pertraktálás tárgyát képezte a prefektus sikertelen bukaresti utazása, melynek előzményei Szilágymegyében mindenki előtt ismeretesek. A második bukaresti útja azonban sikerrel járt Cristea prefektusnak, akinek állítólag egy magasrangú egyházi méltóság jóindulatu támogatásával

sikerült pozícióját, ha csak átmenetileg is, megszilárdítani.

Cristea szilágymegyei prefektus biztosra vett kicserélésének előzményei néhány hétre nyulnak vissza, amikor az egész kisebbségi sajtó és a demokratikus többségi lapok kipattantották, hogy a belügyminisztérium állambiztonsági indokolásokkal, de valójában politikai okokból, ki akarja cserélni a határszéli megyék összes kisebbségi körjegyzőit. Szilágymegyei községeiben 32 magyar és zsidó körjegyző működik, akik már az impériumváltozás előtt is ott viselték ezt a tisztséget. Ezek a kipróbált, régi kisebbségi tisztviselők, nem tudni, milyen okból, nem nyerték meg Cristea prefektus rokonszenvét és

még a belügyminiszteri rendelkezés előtt áthelyezéseket eszközölt

a vármegye keretein belül. Az áthelyezések a prefektusi végzés szerint szolgálati érdekből történtek.

Amikor azután márciusban Goga belügyminiszter Bukarestbe rendelte Szatmár-, Szilágymegyei és Máramarosmegyei prefektusait, akiknek azt a kérdést tette fel, hogy felelősséget vállalnak-e a megyéjükben lévő kisebbségi jegyzőkért, Szatmár és Máramaros prefektusai személyükben vállaltak garanciát kisebbségi tisztviselőikért, egyedül dr. Cristea volt az, aki kijelentette, hogy nemcsak felelősséget nem vállal értük, de egyenesen követelte, hogy a kisebbségi jegyzőket helyezték át a regátba. Cristea prefektus referátuma alapján a belügyminisztérium azonnal intézkedett a szilágymegyei kisebbségi jegyzők áthelyezéséről, míg Szatmár- és Máramarosmegyékben az áthelyezéseket egyelőre elhalasztották.

Szilágymegyében ez a kivételes intézkedés óriási konsternációt keltett és

maga Rosca szenátor, a prefektus apósa interveniált a szenátusban a tisztviselők érdekében,

a kamarában pedig báró Jósika tette szóvá az áthelyezések ügyét. Ezekre az intervenciókra a belügyminisztérium elrendelte a szilágymegyei körjegyzők visszahelyezését. A prefektus azonban nem tudott belenyugodni a helyzet változásába és kettő kivételével a jegyzőket nem helyezte vissza, sőt újabb akciót indított Bukarestben az eredeti rendelkezés végrehajtása érdekében. Ugyanakkor a községektől a kisebbségi segédjegyzők azonnali elbocsátását is követelte, ami meg is történt. Ezuttal ismét Rosca szenátor és báró Jósika jártak közbe a belügyminisztériumnál, amelynek képviseletében április 15-én öt közigazgatási felügyelő érkezett Zilahra, hogy a prefektura ügykezelését felülvizsgálja. Másnap, április 16-án kellett volna a belügyminiszter rendelkezésének ellenére a körjegyzőknek átadni állásukat és a regátba utazniok, de ugyanazon megkapták a prefektura értesítését, amely visszahelyezi állásukba ugy a főjegyzőket, mint az elcsapott segédjegyzőket is.

A belügyminisztériumtól kiküldött inspektorok jelentésére és a vármegye parlamenti képviselőinek intervenciójára, valamint

a néppárt szilágymegyei tagozatának kívánságára Goga belügyminiszter elhatározta, hogy Cristea prefektust visszahívja.

Erre történt azután, hogy a prefektus két ízben is Bukarestbe utazott és most legalábbis egyelőre ugylátszik, hogy sikerült a saját áthelyezését visszacsinálnia.

Cristea Nicodem az impérium átvétele óta játszik jelentős szerepet Szilágymegyében. A liberális kormány alatt éveken keresztül ő volt Zilah polgármestere, de már az 1926. évi községi választások idején a város magyar lakossága csak abban az esetben volt hajlandó a paktumos liberális-magyar listára szavazni, ha a kormány Cristea személyét teljesen mellőzi. Cristea Nicodem levonta ebből a konzekvenciákat és rövidesen elutazott Zilahról, ahová azután az új kormány kinevezésével mint prefektus érkezett vissza. Utódján, ha a kicserélés mégis megtörténik, dr. Ghetia Victor szilágysomlyói szolgabíró emlegetik.

Legújabb divatlapok

kaphatók a Bernát papírosárnyában, Cluj. Főter

Cionisták! Ne felejtkeztek meg a sékelről, a zsidó összetartozandóság jeléről és az egyetemes zsidó érdekért dolgozó világszervezet egyetlen bevételi forrásáról.

Nyolc esztendő hogy a négy ország sikerült egy közös ennyit sikerült elzetek között létre politikai egységgel mint a cionista szer Mert a politikai eg a vita dühöng ró érdekes ez a türelm óta folyik meg-mán. Hogy vajjon a kérdés, amely e némelyik zsidó fra

Mert a cionista vallják népnek, ne Uniunea csak a zsidóság nem ne nincs szükség kült ezt a vitát még m élet reális valóság meggyőző erejű fu ezt a problémát a csöppet sem zavart mint valami oráku teóriáját és a politik a zsidó, mi a zsid megakasztja.

Egész jó ez a jó, mint a kint a egy kicsit fájdalom elsikkadnak a zsidóságé, meg a „nem

Pompás cirkusz néhány multszázad romantikus politikum ben propagálni igye latot. Hegedüs Ló Hohenlohe herceg a európa gond latát a iskolai hallgatóságn egy halom — záptoj egyebet is. y gya lása mellett — le i tudni, hogy a Pá reprezentánsainak, tojás, vagy a zsidó Bebelnek mégis igaz hogy az antiszemitiz Különösen ami a bu pesti ébredők azon a zsidó szó a legfő a legnagyobb sértés, lezsidózták a kom demokratákat, eszper kat, még csak az va a Szent István bazil hogy zsidó templom pápából is zsidó lesz ségükből zsidót csin lesz akkor a valódi

Most már egész — hogy a Keresz két táborra fog szak bukaresti táborra, a Odreanu vezetéséve venni a harcot. Edd zet volt, most már az nem biztos, hogy colni ez a két szer mind a ketten a zsi megérhetjük, hogy hajba kap a két an lyiknek van joga h Ebben a nemes ver dők sem fognak jól a két harcos között fog győzni.

A Cionista Vil energiája a zsi sorakozásából t seregszemlét ta denkit, aki a z musának részes fenmaradásának Ennek a sereg sékel, a zsidó aktiv

Tavaszi ruhák olcsó festése, tisztítása megkezdődött CINK-nél, Cluj

PIL-PUL

Nyolc esztendő után végre elértünk odáig, hogy a négy országrész cionista szervezeteit sikerült egy közös kalap alá fogni. Nos legalább ennyit sikerült elérni, hogy a cionista szervezetek között létrejött az egység, de mi lesz a politikai egységgel, ami legalább olyan fontos, mint a cionista szervezetek közös organizációja? Mert a politikai egység még nincs meg, csak a vita dühöng róla fáradhatatlanul. Nagyon érdekes ez a türelmi játék, ami már nyolc év óta folyik meg-megújulva, de mindig egyformán. Hogy vajjon a zsidóság micsoda — ez az a kérdés, amely előtt évek óta tótágast áll némelyik zsidó frakciónak a logikája.

Mert a cionisták hiába mondják és hiába vallják népnek, nemzetiségnek a zsidóságot, az Unione csak a maga nótáját fujja, hogy a zsidóság nem nemzetiségi fogalom és ezért nincs szükség külön politikai szervezetre. Hogy ezt a vitát még mindig meg nem unták? Az élet reális valósága keverve sokszor egy-egy meggyőző erejű furkósbottal is már megoldotta ezt a problémát, az Unioneát azonban ez egy esőpet sem zavarja, hanem behunyt szemmel, mint valami orákulum, újra felszolgálja a maga teóriáját és a politikai egység megalakulását a ki a zsidó, mi a zsidó című bujóskaival megint megakasztja.

Egész jó ez a társasjáték. Majdnem olyan jó, mint a kint a farkas, bent a bárány, csak egy kicsit fájdalmasabb, mert a játék közben elsikkadnak a zsidóság érdekei. A népi zsidóságnak, meg a „nem népi“ zsidóságnak is.

***

Pompás cirkusz volt vasárnap Pesten, amikor néhány multszázadból ittfelejtett idealista és romantikus politikus a főiskolai hallgatók körében propagálni igyekezett a páneurópai gondolatot. Hegedűs Lóránd, Lukács György és Hohenlohe herceg a lelkek kibékülésének Páneurópa gondolatát ajánlották fel a magyar főiskolai hallgatóságnak és kaptak érte cserébe egy halom — záptojást. Azaz kapak még valami egyebet is. A gyanus nevű fajmagyar dirigálása mellett — le is zsidózták őket. Nem lehet tudni, hogy a Páneurópa gondolat magyar reprezentánsainak, melyik fájt jobban, a záptojás, vagy a zsidóság. Csak az biztos, hogy Bebelnek mégis igaza volt, amikor azt mondta, hogy az antiszemitizmus a buták szocializmusa. Különösen ami a butaságot illeti, mert a budapesti ébredők azon a véleményen vannak, hogy a zsidó szó a legfőbb kompromittáló jelző és a legnagyobb sértés, ami embert érhet. Most már zsidózták a kommunistákat, szocialistákat, demokratákat, eszperantistákat és a páneurópaiakat, még csak az van hátra, ha megharagszanak a Szent István bazilikára, akkor rögtön megzsidóztatják, hogy zsidó templom. Így aztán idővel a római pápából is zsidó lesz. De ha már minden ellenségünk zsidót csináltak az antiszemiták, mi lesz akkor a valódi zsidókkal?

***

Most már egész bizonyos — írják a lapok — hogy a Keresztény Nemzetvédelmi Liga két táborra fog szakadni. Egy jasi, meg egy bukaresti táborra, amelyek Cuza, illetőleg Zelea Codreanu vezetésével két oldalról fogják felvenni a harcot. Eddig egy antiszemita szervezet volt, most már kettő fog harcolni. Csak az nem biztos, hogy vajjon egymással fog harcolni ez a két szervezet, vagy továbbra is mind a ketten a zsidók ellen. Mert még azt megérhetjük, hogy össze vesznek rajtuk és hajba kap a két antiszemita tábor, hogy melyiknek van joga halált prédikálni a fejünkre. Ebben a némes versengésben alighanem a zsidók sem fognak jól járni, de lehet az is, hogy a két harcos között, harmadiknak mégis a rend fog győzni.

A Cionista Világszervezet, amelynek energiája a zsidó tömegek aktív felsorakozásából tevődik össze, évről-évre seregszemlét tart és számbavesz mindenkit, aki a zsidó nép élő organizmusának részese és aki a zsidó nép fennmaradásának hitét magáénak vallja. Ennek a seregszemlének eszköze a sékel, a zsidó néphez való tartozás aktív szimbóluma.

Csan-Kaj-Sek kiáltványt intézett a kínai néphez az angol imperializmus ellen

London, április 28. Sanghajból érkező jelentések szerint Csan-Kaj-Sek tábornok kiáltványt intézett a kantoniakhoz, amelyben arra a veszedelemre figyelmezteti a szabadságharcban álló lakosságot, hogy a pekingi brit követ Nankingnál és Sanghajnál nagyobb kínai területek megszállását tervezi, ha a kantoni kormány visszautasítja az öt hatalom jegyzékét, amelyet a kantoni kormányhoz a nankingi vérengzések ügyében intézett s amelyben olyan retorziókat követelnek, amelyeket a nacionalista kormány semmiesetre sem teljesíthet.

Csan-Kaj-Sek kiáltványában az egész kínai néphez fordul és arra hívja fel, hogy buktassa meg a kínai népet szípolozó imperialistákat, akik közül

az angolok a leggonoszabbak és legkönyörtelenebbek. A kiáltvánnyal egyidejűleg a kínai bankárok hatmillió mexikói dollárkölcsonnt adtak Csak-Kaj-Sek tábornoknak a nacionalista forradalom sikeres továbbvitelére és megígérték, hogy szükség esetén további tíz milliót adnak össze.

Belgrád, április 28. Vrangel tábornok, az ismert orosz ellenforradalmi vezér az utóbbi napokban élénk tanácskozást folytat a Jugoszláviában élő orosz emigránsokkal. A tanácskozások hír szerint akörül forognak, hogy az egész belgrádi orosz kolónia Kinába menjen és ott önkéntesen harcoljon a bolsevisták ellen.

Venizelosz óva inti a görög népet egy új forradalom katasztrófájától

Athén, április 28. Miután Görögországban újra forradalomra van kilátás, a jelenleg Krétában tartózkodó Venizelosz volt görög miniszterelnök kiáltványban fordult a görög néphez, amelyben óva inti népet az újabb forradalmi kísérletezéstől. Felhívásában kijelenti, hogy ha a görög nép nem fogadja meg intő szavát, újabb válság és diktatura korszaka következik Görögországban. Ha a forradalom mégis kitörne, — hangsúlyozza Venizelosz, — akkor hajóra száll és a tengerbe ugrik.

A budapesti ítélőtábla leszállította gróf Zichy Rafael büntetését

Egy és fél év helyett fiz hórap

(Budapest, április 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Gróf Zichy Rafael és társainak ügyében, aki tudvalevőleg a nyilvánosság előtt azzal vádolta meg feleségét és Tornay Cecil irónőt, hogy természetellenes viszonyt folytattak egymással, tegnap délután hozott ítéletet a budapesti ítélőtábla Auer-tanácsa. A bíróság több napon át tartó zárt tárgyalás után az ítéletet is a nyilvánosság kizárásával hirdette ki és erről csak a következő tudósítás kiadását engedélyezte:

Gróf Zichy Rafael és társai bűnyűjében három napra terjedő tárgyalás után ma délután került sor az ítélet kihirdetésére. Dr. Auer Károly táblai tanácselnök közel 2 és fél óráig tartó tanácskozás után zárt tárgyalásban hirdette ki a pörben hozott táblai ítéletet. Az ítélőtábla az elsőbírósági ítélet megváltoztatásával gróf Zichy Rafaelt hamis tanúzásra való felbujtásban és vétségében való bűnrészességben mondta ki bűnösnek, mert Walter Józsefet hamis tanuvallomás megtételére bujtotta fel és

ugyancsak öt közjegyzőhöz utasította ebből a célból. Az ítélőtábla ezért gróf Zichy Rafaelt az első fokon rá kiszabott másfélévi börtön helyett tizhavi börtönre, kétszer nyolczáz pengő pénzbüntetésre és ötévi hivatalvesztésre ítélte. Walter Józsefet pedig hamis tanúzás büntette, kétféle rágalmazás és becsület-sértés miatt tizhavi börtönre, továbbá száz pengő fő- és 150 pengő mellékbüntetésre és ötévi hivatalvesztésre, Deák Istvánt héthavi börtönre, négyszer ötven pengő pénzbüntetésre és ötévi hivatalvesztésre ítélte ugyancsak hamis tanúzás büntette és három rendbeli rágalmazás vétsége miatt. Proszlik Ferencné kétrendbeli rágalmazás vétsége miatt hatnapi fogházra és kétszer husz pengő pénzbüntetésre ítélte a tábla. Az elsőbíróság ítéletének Kéler Zoltánra vonatkozó részét, amelyet Kéler Zoltán megfélebbezett, a fölmentő ítélet indokolása miatt, a tábla hatályon kívül helyezte.

Az ítélet ellen úgy a vád, mint a védelem semmiségi panaszt jelentett be a kuriához.

Negyven várost öntött el a Missziszipi borzalmas árja

Ma kezdik meg a gátrobbantásokat. Újabb fejezetek a borzalmak krónikájából

New-Orleans, február 28. A legmerészebb képzeletet is felülmúló borzalmas elemi csapás, amely a Missziszipi áradása következtében zúdult Északamerika egyes államaira, mára már olyan néreket öltött, amelyek a borzalmak krónikájában is szinte példa nélkül állanak. A hatalmas folyó hullámai megbontották a lakosság körében a társadalmi rendhez való ragaszkodást s veszélyeztetett egyéni érdekeiken keresztül teljesen elhomályosította bennük a közösség érzéseit iránt való érzéket. Ez magyarázza meg azt a már tegnap közölt híreket, hogy a farmerek fegyveresen állanak ellent a katonaságnak, amelynek védelme alatt a gátépítő mérnökök a gátrobbantásokat akarják elvégezni, hogy ezáltal megmentsék New-Orleans városát a teljes pusztulástól s a véres verejtékkel megdolgozott prairikre zúdítsák a Missziszipi immár a fák legmagasabb koronáját is elöntő árját.

Az árvíz nemcsak állatokat, gazdasági épületeket, évtizedek sulyos munkája által megművelt ültetvényeket pusztított el, hanem immár halottakban és sebesültekben is tetemes számú áldozatot szedett. Amerika gyapot-termő területeinek nagy része az árvíz martalé lett s így az egész amerikai mezőgazdasági melés s ezzel kapcsolatban a tőzsdei és ipari élet is meg fogja érezni az elemi katasztrófa csapásait.

Az újabb jelentések szerint a Missziszipi árterületén 100 mérföldnyi körzetben negyven várost pusztított el a víz. Az árterületen óriási káosz uralkodik és megjelentek a katasztrófák szokásos vámszedői és hullarablói is, akik az áldozatokról leszedik az ékszereket s az ár hátán uszó rengeteg értéket hálálkal szedik össze. A borzalmas pusztulás helyén komolyan fenyeget az éhínség és a járvány. A kormány mindent megtett az élelmiszerszállítás zavartalan lebonyolítására, amelynek érdekében rengeteg csónakot és hajót mozgósított. A legtöbb helyen a lakosság már teljesen apatikusan várja a további történendőket és lemondott a védekezésről.

A mérnökök elhatározták, hogy pénteken délelőtt megkezdik a gátrobbantásokat.

Galgóczy magántanfolyam és Jogiszerminárium

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3. (Baross-utca). Előkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra. —

Kitűnő jegyzetek.

Szélhámósok, kalandorok árasztották el Kolozsvárt

Egy kereskedő a boltajtóban vigyáz arra, hogy pénztárát kifosztassák

(Cluj-Kolozsvár, április 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szélhámósok egész légiója árasztotta el az utóbbi időben Kolozsvárt. Szinte megilletődéssel nézi az ember, hogy nap-nap után agyafurtabbnál agyafurtabb ötletekkel, sokszor pedig megdöbbentően naív trükkökkel szedik rá a mindig hiszékeny és mindig jóhiszemű ember-áldozatokat. A minap irtunk csak arról, hogy egy jólöltözött fiatalember (a szélhámósok mindig jól vannak öltözve!) hamis ezüst- és aranytárgyakat adott el kolozsvári orvosoknak, most pedig egy oly kalandor ügye foglalkoztatja a kolozsvári rendőrséget, aki az üzleti pénztárak kifosztásának egy egészen különleges módját agyalta ki.

Egy különös kasszalopás története

Tegnap délután egy legújabb divat szerint öltözött, lobogós nadrágu fiatalember állított be L. H. Ferenc József-uti csemegetizletébe. Borokat akart vásárolni az elegáns vevő, aki gyorsan és regáti akcentussal beszélte a román nyelvet. Mindjárt kezdetben feltűnt, hogy a fiatalember a borostüvegeket a kassza pultjára tette le. A kereskedő gyanúján csak erősödött azután, mikor a fiatalember egy váratlan fordulattal a közvetlenül a kassza mögött elhelyezett árak iránt kezdett érdeklődni. L. H. végül is megunt az okvetetlenkedést és kiutasította üzletéből a fiatalembert.

Ez néhány házzal feljebb B. J. textil-üzletébe tért be és itt gallérokat vásárolt magának. Miután az árut megkapta és kifizette (időközben terepszemlét tartott), kijelentette, hogy ő ingeket is akar vá-

sárolni. A kereskedő mutatott neki ingeket. Ő alsónadrágokat is akar vásárolni. A kereskedő ezt is mutatott neki.

Igen ám, csak hogy az alsónadrágot fel is kellene próbálni. Rövid fejtérés után a vevőnek mentő ötlete támad.

A kereskedő az ajtóba áll, hogy kasszáját kifosztassák

— Álljon kérem szépen az ajtóba — mondja a kereskedőnek — és ne engedjen be senkit az üzletbe. Addig én a háttérben felpróbálom az alsónadrágot.

A kereskedő eleget tett az ártatlan kívánságnak. Manapság, gazdasági válság idején a kereskedők minden áldozatot képesek meghozni, hogy az árún túladhassanak. B. J. hogyné tett volna eleget egy ilyen ártatlan kérésnek.

Rövid idő múltán a fiatalember sajnálattal közölte a kereskedővel, hogy az alsónadrágok nem passzolnak a természetéhez. El is sietett, mert — úgy mond — a vonat azonnal indul Bukarestbe. Nemsokára újabb vevő jött az üzletbe. Fizetésnél a kereskedő megdöbbenéssel állapította meg, hogy a kasszaüres. Az abban lévő mintegy 20.000 lejt az elegáns ismeretlen kiemelte, míg ő az üzlet ajtajában örködött azon, hogy munkájában az istenért meg ne zavarja senki...

A fiatalember további sorsáról egyelőre semmit sem tudunk, mert újabb feljelentés nem érkezett ellene. Mindenesetre az esetet a kereskedők figyelmébe ajánljuk, okulás céljából.

Az amerikai hatóságok hazatoloncoltattak egy szigeti zsidó leányt

Akit egy bukaresti szállodában eltöltött éjszaka borzalmi az örületbe kergettek

(Sighetul Marmatiei-Máramarosziget apr. 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) És most hadd legyen fel a fátyol a szegény Markovits Frida megrázó tragédiájáról. Egy máramaroszigeti fiatal zsidó lány sorstragédiájáról, akit két eddig ismeretlen egyén örvámadása és egy bukaresti szálloda borzalmi az örületbe hajszoltak, akkor, midőn megnyílt számára a boldogulás lehetősége, midőn megnyíltak számára Amerika kapui. Markovits Frida tragédiája mögött pedig lehull a lepél a főváros közbiztonsági viszonyairól, a XX-ik század civilizációjáról. Mi peddig egy fiatal emberi élet elvetélése, irtó meghiúsultatása fölött vádat emelünk Markovits Frida életének megrontói ellen!

Ha az amerikai vízumot sikerül elnyerni.

Az elmúlt év július havának elején távirat érkezett Máramaroszigetre, a Rákóczi utca 37. szám alá, ahol egy szegény zsidó özvegyasszony, özvegy Markovitsné tengette gyermekeivel szomorú életét. A táviratot egy Bukarestben székelő hajóstársaság küldötte, amely arról értesítette a Markovits-családot, hogy a család személfénye, a 21 éves Frida 3 évi kínos várakozás után végül megkapja a legfelsőbb beleegyezést: a konzulátusi vízumot és elutazhatik Amerikába.

Aki tudja, hogy egy nyomorúságban tengődő család számára mennyi reménységet jelent a boldogulást ígérő Ujvilág, az meg tudja érteni a szigeti Markovits-család leirhatatlan örömet. Lázás izgalom, tervezetések közepette mérföldes csizmákkal rohant az idő és július 14-én Markovits Frida egy személyvonat harmadosztályú kocsián utnak indult egyedül az ország fővárosába, hogy a vízumot átvegye. Szigettől Bukarestig 30 órai utazás és Markovits Frida kimerülten és elcsigázva érkezett meg másnap délután Bukarestbe.

Markovits Frida egy bukaresti zugszállóba kerül

Egyedül és tájékozatlanul érkezett meg Markovits Frida a Gara de Nordra. Egy birzsár gondjaira bízta így magát, akit arra kért,

hogy olcsó szállodába vigye. A kocsi a Hotel Traianba vitte a szigeti leányt, amely aránylag elég olcsó volt, de elég kétéshírű is ahhoz, hogy meg ne szállhasson benne. A végzet azonban a háttérben már kajánul szövögette egy embersors bukásának szálait. Markovits Frida különszobát bérelt magának a Hotel Traianban. Július 16-ikára virradt másnap, midőn a vízum elnyerése esedékessé vált. Markovits Frida már reggel nyolc órakor a „Cunard Line“ hajóstársaság irodájában remegett. Tizenegy óráig kellett itt várakoznia. Ekkor végül megérkezett a hajóstársaság titkára, aki tizenötödmagával elvitte az amerikai konzulátusra. Egy félóra múlva az amerikai vízum már a két utlevélben volt és Markovits Frida örömevesztő szívvél távozott a konzulátus épületéből. Azonnal táviratozott családjának az örömteli eseményről, majd szállására sietett.

A tragikus éjszakai támadás

Markovits Frida a szállodai szobájában töltötte az egész délutánt. Nem mert egy lépést sem tenni az utcán, mert félt a nagyváros forgatagától. A kis család egész vagyona, mintegy 5—6000 lej volt nála, nehogy valamilyen iszükséget szenvedjen. Mint mondtuk, az izgalomtól fáradtan otthon töltötte a délutánját, majd korán este nyugvóra tért, hogy az utazás fáradalmait kipihenje és másnap hazatérhessen.

Álmában — ki tudja, miről álmodhatott a 21 éves Markovits Frida — éjjeltájban hangos zörejt riasztotta fel.

— Azonnal nyissa ki az ajtót, — dörmögte kívülről egy félig elfojtott férfihang.

A leány, akit egyedülletében páni félelem fogott el, visszautasította a szokatlan időben tett látogatást és megtagadta az ajtó kinyitását. Alig ocsudhatott azonban fel rémületéből, midőn az ajtó hirtelen megnyílt. Két férfi nyomult be a szobába, — az éjsötétben csak szilhuettjükét láthatta — akik rávetették magukat. A megtámadott leány utolsó erejének megfeszítésével, kétségbeesetten igyekezett kimenteni magát támadóinak karjai közül. Nehány percig tartó elkeseredett tusa után a leánynak sikerült is ez.

Elveszett ember

ha nem halad a korral. A véletlenül ne számítson, csak a tudás segít. Küldjön bélyegben 20 lejt a négyenyelvű Ex Libris folyóirat próbaszámáért Lepagehoz, Kvárt. Évi előfizetés 120 lei. Még ma írjon.

Kirohant a szálloda folyosójára és kétségbeesetten ordítani kezdett:

— Segítség! Segítség!

A szobaasszony örülnek mondja Markovits Frida

A segélykiáltásokra hirtelen elkerült a szálloda szobaasszonya. A szobaasszony rendőrré szaladt, de nem azért, hogy a támadókat elfogassa. Ő nem. A szobaasszony jöttette a rendőrszemnek, hogy

egy örült lány szaladgal fel s alá a szálloda folyosóján, aki zavaros történeteket ad elő és rémképeket lát ..

A támadók nyomtalanul eltűntek időközben, csak a tépett hálórúhában lévő fiatal lány maradt a szálloda folyosóján, akit a merényletben bűnös szobaasszony bementése alapján a rendőri elmeorvosintézetbe szállított. A szerencsétlen lány, aki nem tud románul, nem tudta megértetni magát a rendőrrel és nem tudott tiltakozni a vele történő szörnyű igazságtalanság ellen.

Három napot töltött Markovits Frida a bukaresti elmeorvóházban, a közveszélyes örültek között.

Három nap után végül, egy jóakarója értesítette kálváriájáról a hajóstársaságot, amelynek intervenciójára végül kiszabadult szörnyű börtönéből. Másnap ugyancsak a hajóstársaság révén visszakapta pénzét és ingóságait és hazatérhetett Máramaroszigetre.

Markovits Frida mégis kijut Amerikába, de megőrül ...

Szomorúan, letörtén érkezett vissza Markovits Frida a szülői házhoz. A borzalmas éjszaka fantomjai, a tébolyda visszaemlékezései minduntalan felkísértettek agyában és nem tudott megszabadulni tőlük. Életkedvében megtörtén indul el, az elmúlt év augusztusában Amerikába. Ő is, a család is azt remélték, hogy Amerikában, ahol állás várt Markovits Fridára, el fogja felejteni a tragikus bukaresti ut emlékeit. A végzet azonban — be akarta fejezni művét. Alig négyheti newyorki tartózkodás után, egy napon, munka közben rémülten felkiáltott Markovits Frida:

— Segítség emberek! Meg akarnak támadni! Meg akarják rontani életemet.

Munkatársai orvoshoz fordultak. A diagnózis le-sújtó volt: Markovits Frida súlyos lelki betegségben szenved. Hat hónapig kórházban kezelték a szerencsétlen leányt és hat hónap után visszatoloncolták Európába.

... és visszaküldik Európába ...

És Szigetnek szomorú husvétiszenzációja akadt. Markovits Fridát, a nyomorult Markovits család reménységét, aki egy család boldogságát akarta a tengerentúl előkészíteni, hivatalos küldött kísérte vissza Máramaroszigetre. Még elismervényt is kért az özvegyasszonytól, hogy szomorú megbízásának eleget tett ...

Markovits Frida pedig sir, zokog nap nap után a szülői házban. Kezelőorvosa szerint súlyos melankóliában szenved. Egy lelki megrázkódtatás következménye ... Markovits Frida beleőrült az irtózatos bukaresti éjszakába.

A Markovits-család 30.000 lejes kölcsönt vett fel, hogy Frida amerikai útját lehetővé tegye. A család most teljesen letörve, nélkülözések közepette még ez újabb csapás fájdalmát is viseli. Máramarosziget zsidó társadalmában általános nagy részvétet keltett Markovits Frida tragédiája. f. m.

Tavaszi ujdonságok

megérkeztek
NEUMANN M. Cluj férfi- és
fiu-ruha áruháza,
Piata Unirii 14.

Ipar, vagy I

Irta: Dr. Walter

A cionista szervezet júliusában közzétett statisztikájában (ha a Rutenberg-féle viték, amelyek tulajdonképpen összesen 592 vállalkozás erőt foglalkoztatnak. Ezen közel kétfélmillió font nek és 6959 lóerővel do Ipari ágak szerint be

A vállalkozás neve

1. Építő anyagok
2. Élelmicikkek
3. Textil
4. Nyomda- és papíripar
5. Kémiai ipar
6. Faipar
7. Bőr
8. Érc
9. Különböző iparok

Látjuk tehát, hogy élelmiszer-ipar áll, amely a mezőgazdasággal (malmsz. stb.) továbbá az építőiparvetkeznek a textil, a fa, kalmészottak száma magálrosokat is.

Ez a statisztika azonban hogy tiszta képet adjon a hiszen számos törpevállalat amelyek egyáltalán nem vagy csak nagyon csekéviszont már a föléletes át hogy igen sok ilyen törpe nem számítottak a statisztikával szemben a nagy vállalatok. Utólagos statisztika 304 ilyen törpe-vállalatok csak 1088 munkást foglalkoztatnak 2321 munkást foglalkoztatnak körülbelül munkások 43 százalékát fő munkásokat vesszük tekintetbe önálló mesterektől, akkor jóval növekedne.

A továbbiakban csak a fogunk foglalkozni, amelyek jelentőséggel bírnak reánk.

Ezek közül Tel-Avivban munkással, Haifában 8 vállalkozással, Jaffában 9 vállalkozással, ruzsálemben 8 vállalkozással.

Ebből a tabellából nyilvánvaló, hogy a jelentősége mint a nagyobb pontja, míg Tel-Aviv nagyszámú ugyan felmutatni, de a közások a középüzemekhez.

Hogy fontosságban min az 45 vállalkozásnak, az is kitűnik, hogy az ipar egész ország területén 1,09 millió ebe a 45 vállalkozásból, és az összes 6959 munkást foglalkoztatnak a vállalkozásokban do

Ha az eddigi megállapításunkat akkor kitűnik, hogy a font investált összeggel foglalkoztatnak az országban egy-egy munkásnak invesztált összege.

A mezőgazdaságban egy-egy tőkeje ugyan jóval nagyobb, de a szükséges összeget a há a Soskin-féle telepítés adónak, akkor kitűnik, hogy az invesztálási összegek nem mindenekelőtt azt kell tekintetbe venni, hogy a sora az ipari vállalkozások rendszeresen a munkásait napi munkát biztosít neki.

Mindenekelőtt azt a követelést mondunk azt a követelést, hogy a költségvetésének nagyszámú helyett a jövőben az invesztálás fordítsuk, ha lakosságának szisztematikusan a lakosságunk és ha még is, hogy egész sora van a amelyek egyelőre még t

kívánnak.

Hirdessen az

Ipar, vagy mezőgazdaság

Irta: Dr. Walter Preuss (Jeruzsálem)

A cionista szervezet ipari osztályának 1926. júliusában közzétett statisztikája szerint Palesztinában (ha a Ruttenberg-féle villamos telepektől eltekintünk, amelyek tulajdonképpen nem ipari vállalatok) összesen 592 vállalkozás van, amelyek 5711 munkasert foglalkoztatnak. Ezek az iparvállalatok összesen közel kétfélmillió font befektetett tőkét képviselnek és 6959 lóerővel dolgoznak.

Ipari ágak szerint beosztva:

A vállalkozás neve	száma	foglalkoztatott munkasertok sz.	befekt. tőke £
1. Építő anyagok	80	1175	578.225
2. Élelmiszerek	153	1134	580.928
3. Textil	71	718	202.641
4. Nyomda- és papíripar	72	671	122.930
5. Kémiai ipar	32	256	84.390
6. Faipar	71	739	95.968
7. Bőr	42	350	63.320
8. Érc	53	490	76.795
9. Különböző iparok	26	178	44.130

Látjuk tehát, hogy eddig első helyen az élelmiszer-ipar áll, amely szoros összefüggésben van a mezőgazdasággal (malmok, olajgyárak, péküzemek stb.) továbbá az építőipar. Csak jóval hátrább következnek a textil, a fa és a többi iparok. Az alkalmazottak száma magában foglalja az önálló iparosokat is.

Ez a statisztika azonban nem alkalmas arra, hogy tiszta képet adjon az ország helyzetéről, mert hiszen számos törpevállalkozást is foglal magában, amelyek egyáltalán nem alkalmaznak munkásokat, vagy csak nagyon csekély számban. Márészről viszont már a fölületes áttekintés is azt mutatja, hogy igen sok ilyen törpe vállalkozást egyáltalán nem számítottak a statisztikai adatok közé, míg ezzel szemben a nagy vállalatok mind tekintetbe vettek. Utólagos statisztikai megállapítások szerint 304 ilyen törpe-vállalkozás kereteiben összesen csak 1088 munkást foglalkoztatnak, 243 közép-vállalkozásban 2321 munkást és 45 nagyobbszerű vállalkozásban körülbelül ugyanannyit, tehát a munkások 43 százalékát foglalkoztatják. Ha csak a munkásokat vesszük tekintetbe és eltekintünk az önálló mesterektől, akkor ez a százalékarány még jóval növekedne.

A továbbiakban csak azokkal a vállalkozásokkal fogunk foglalkozni, amelyek mint ipari vállalkozások jelentőséggel bírnak.

Ezek közül Tel-Avivban 20 vállalkozás van 914 munkással, Haifában 8 vállalkozás van 673 munkással, Jaffában 9 vállalkozás 432 munkással, Jeruzsálemben 8 vállalkozás 283 munkással.

Ebből a tabellából nyilvánvalóan kitűnik Haifa jelentősége mint a nagyobb ipari vállalkozások központja, míg Tel-Aviv nagyobbszámú munkásságot tud ugyan felmutatni, de a tel-avivi ipari vállalkozások a középüzemekhez tartoznak.

Hogy fontosságban milyen nagy sulya van ennek a 45 vállalkozásnak, már abból az egy tényből is kitűnik, hogy az ipari vállalkozásokban az egész ország területén investált 1,8 millió fontból 1,09 millió ebbe a 45 vállalkozásba van investálva. És az összes 6959 lóerőből 4390 lóerő ezekben a vállalkozásokban dolgozik.

Ha az eddigi megállapításainkból az eredményt levonjuk akkor kitűnik, hogy manapság 1,09 millió font investált összeggel összesen 4300 munkást foglalkoztatnak az országban. Ez annyit jelent, hogy egy-egy munkásnak investálási tőkéje 475 font. A mezőgazdaságban egy-egy család investálási tőkéje ugyan jóval nagyobb, ha a föld megvásárlására szükséges összeget is tekintetbe vesszük. De ha a Soskin-féle telepítési tervet vesszük irányadónak, akkor kitűnik, hogy a fejenként szükséges investálási összegek nem túlságosan nagyok. Mindenekelőtt azt kell tekintetbe venni, hogy egész sora az ipari vállalkozásoknak nem foglalkoztatja rendszeresen a munkásait, hanem hetenként 2-3 napi munkát biztosít nekik.

Mind ezek alapján egyelőre indokolatlannak kell mondanunk azt a követelést, hogy a Keren Hajjeszód költségvetésének nagyobb részét a mezőgazdaság helyett a jövőben az ipari vállalkozások megteremtésére fordítsuk, ha a kérdést az ország zsidó lakosságának szisztematikus gyarapodása szempontjából tekintjük és ha még ehhez hozzáteszük azt is, hogy egész sora van az olyan vállalkozásoknak, amelyek egyelőre még további investálási tőkét kívánnak.

Hirdessen az Uj Keletben

Mascagni a »Paraszibecsület« világhírű szerzője Kolozsvárra jön és személyesen dirigálja el operáját

Megindultak a kombinációk a kolozsvári román operaház igazgatói állásával kapcsolatban. Egizio Massini, delegált igazgató megkezdte működését

(Cluj-Kolozsvár, április 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári Román Opera nagy-névvé igazgatójának, Popovici Bayreuthnak halálával megüresedett a mintaszerű dalszínház vezető pozíciója. Már mindjárt a temetést követő napokban megindultak a különböző kombinációk az operaház igazgatói székének betöltése körül. Különösen két jelöltet emlegettek komolyabban: Brediceanu bankigazgatót, a kiváló román zeneszerzőt és Bretán Miklóst, az operaház ilusztris főrendezőjét.

A kombinációknak azonban egyelőre véget vetett a szépnívészeti minisztériumnak az az intézkedése, r ellyel Egizio Massini-t, a bukaresti operaház igazgatóját delegálta a kolozsvári opera ideiglenes vezetésére, aki már 24 éves korában igazgatója lett a bukaresti operának, mely akkor még nem volt állami intézmény.

A kiváló muzsikusk, aki éppen ma dirigálja premierben először a bukaresti operában a »Zsidónő«-t, mindjárt hivatala elfoglalásakor nagystílusú programot tűzött ki a kolozsvári Román Opera zenei életének mozgalmasabbá tételére, annak ellenére, hogy a szezonvég most már illuziórussá tesz minden komolyabb munkát, mert az operaház valószínűleg május 15-én turnéra megy s így új operák betanulására most már nincs idő.

Ennek ellenére kapuzárás előtt még egy nagy zenei esemény készül a kolozsvári román operában. Egizio Massini igazgató meghívta vendédirigálásra Mascagnit, a világhírű olasz zeneszerzőt, a »Paraszibecsület« szerzőjét. Minden valószínűség szerint Mascagni eleget is tesz a meghívásnak s a nagy zeneszerző személyesen fogja Kolozsváron dirigálni halhatatlan művét.

Egyébként Egizio Massini hivatalbalépése után azonnal utasítást adott a művészeti személyzetnek a »Sevillai borbély« betanulására, amelynek azonban, tekintettel az előrehaladott időre, már csak a jövő szezonban lesz a bemutatója. Ezzel egyidejűleg előkészületbe vették Tschajkovszky »Anyegin«-jének, Giordano »Fedora« című verisztikus operájának és egy Rimszky-Gorzkoff operának műsorra tűzését.

A kombinációk az operaházi igazgatói állással kapcsolatban természetesen nem értek véget. Egyes körök nem szívesen látják, hogy olasz származású ember álljon az operaház élén, ellenére kiváló és kipróbált tehetségének. E körök szerint feltétlenül erdélyi embernek kell az igazgatói székbe kerülni, még pedig Brediceanunak, aki több nemzeti opera szerzője s aki jelenleg a brassói »Albina« vezérigazgatója.

Május 15-ikén összeül a kisantant konferenciája

(Prága, április 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az utóbbi időben a világsajtóban többször olyan híradások látnak napvilágot, amelyek a kisantant állítólagos szétbomlásáról számoltak be. Ezeket a híradásokat sorra cáfolták meg a kisantant-államok összes külügyminiszterei. Diplomáciai körökből származó értesülések szerint a kisantant konferenciáját május 15-ére Prágában összehívták. A konferencia három napig fog tartani és annak napirendjén általános kérdések, valamint a Dunamedence aktuális kérdése fognak szerepelni.

A nemzetközi csekk-csaló társaság valamennyi üzelmét földelítették

A budapesti rendőrség a banda két tagját is lefogta

Budapest, április 28. A budapesti rendőrség Európa legnagyobb zsebmetező és csekk-csaló társaságának tagjait tartóztatta le, akiknek a világ minden részében voltak bűntársai, így elsősorban Zágrábban, Rómában és Budapesten. A letartóztatottak közül eddig Franco Augusto feleségének, Vezarini Lujának neve ismeretes. Az ügyvel kapcsolatban Zágrábban letartóztatták Marhezsáni szélhámost, Rómában pedig Revelii és Carno nevű szélhámosokat, akik a bünszövetkezet tagjai voltak. Ezenkívül Budapesten letartóztatták a bünszövetkezetet feljelentő Adám Máriának édesanyját, Adám Gyulánét. A szenzációs ügyvel kapcsolatban még több meglepő letartóztatás várható. Franco bevallása szerint a beváltott csekkék összege közel ötmilliárdra rug. Franco igazi neve Palino Alfréd, aki Rómában volt ügyvé. A budapesti rendőrség Bécsbe és Párisba sürgönyözött az ottani cinkosok letartóztatása érdekében. A letartóztatás részleteiről a következőket jelentik:

A budapesti rendőrség figyelmét az Angol-Magyar Bank hívta fel a két olaszra. A bank devizaosztálya ugyanis értesítést kapott a Banque National de Crédit francia bank nizzai fiókjától, amelyben felkérték az Angol-Magyar Bankot, hogy kutasson az után, vajjon Budapesten lakik-e Bodolay Gyuláné, egy magas állású közhivatalnok elvált felesége, aki két százdolláros csekket akart beváltani, a csekkék azonban le voltak tiltva.

Miközben Bodolayné után kutattak, a nyomozás szálai Francohoz vezettek, aki 1927 januárjában Bodolaynéval nagyon jó viszonyban volt. A kihallgatás során és a külföldi jelentések révén megállapították, hogy a gyanu helyesnek bizonyult. Franco Augusto tényleg egy nemzetközi kalandortársaság tagja és azért jött Budapestre, hogy működését itt folytassa. Megállapították róla, hogy tulajdonképpen Paulino

Alfredo 27 éves római ügyvéd, akinek nem politikai okok miatt kellett Olaszországból megszöknie, hanem azért, mert a római rendőrség csalás, lopás és egyéb büntettek miatt már régóta körözi.

A nyomozásban a szerdai napon jelentős fordulat állott be, amennyiben Bodolayné anyjával, Adami Gyulánéval Budapestre érkezett és miután mindkettőjükről bebizonyult, hogy ők is a nemzetközi kalandorszervezethez tartoznak, a főkapitányságon mindkettőjüket szerdán este letartóztatták. Vallomásuk során a rendőrség tiszta képet kapott arról, hogy esztendő óta egész Európában egy egymással állandóan érintkező, összeköttetést fentartó zsebmetező, utazó tolvajbanda működik, amely az egyes országokban rabolt holmit társaik révén mindig más és más országban értékesíti.

Franco Augusto, azaz Paulino Alfredo azért jött januárban Budapestre, hogy a külföldön lopott tárgyakat Magyarországon értékesítse ahol a külföldi értékek nem keltenek gyanút és könnyebben tudják a dolgokat lebonyolítani. A rendőrség értesítést kapott arról, hogy egy Marquise nevű kalandort, aki szintén ehhez a bünszövetkezethez tartozik, mint ezt a zágrábi rendőrség közli, ott lefogták.

Ugyancsak értesítést kapott a rendőrség arról is, hogy Rómában Paulino Alfredo lakásán házkutatást tartott és ott milliárdos értékeket találtak.

A rendőrség nagy eréllyel folytatja a nyomozást annak megállapítására, hogy a bandának van-e még tagja Magyarországon.

A sékel megváltása és terjesztése biztosítja a cionista szervezet autoritásának növekedését, ami viszont előfeltétele a Palesztina felépítésének szolgálatában működő ható erők fokozásának.

Ipar, vagy mezőgazdaság

Irta: Dr. Walter Preuss (Jeruzsálem)

A cionista szervezet ipari osztályának 1926. júliusában közzétett statisztikája szerint Palesztinában (ha a Rutenberg-féle villamos telepektől eltekintünk, amelyek tulajdonképpen nem ipari vállalatok) összesen 592 vállalkozás van, amelyek 5711 munkatörő foglalkoztatnak. Ezek az iparvállalatok összesen közel kétfélmillió font befektetett tőkét képviselnek és 6959 lőerővel dolgoznak.

Ipari ágak szerint beosztva:

A vállalkozás neve	száma	foglalkoztatott munkatörők sz.	befekt. tőke £
1. Építő anyagok	80	1175	578.225
2. Élelmiszerek	153	1134	580.928
3. Textil	71	718	202.641
4. Nyomda- és papíripar	72	671	122.930
5. Kémiai ipar	32	256	84.390
6. Faipar	71	739	95.968
7. Bőr	42	350	63.320
8. Érc	53	490	76.795
9. Különböző iparok	26	178	44.130

Látjuk tehát, hogy eddig első helyen az élelmiszer-ipar áll, amely szoros összefüggésben van a mezőgazdasággal (malomok, olajgyárak, péküzemek stb.) továbbá az építőipar. Csak jóval hátrább következnek a textil, a fa és a többi iparok. Az alkalmazottak száma magában foglalja az önálló iparosokat is.

Ez a statisztika azonban nem alkalmas arra, hogy tiszta képet adjon az ország helyzetéről, mert hiszen számos törpevállalkozást is foglal magában, amelyek egyáltalán nem alkalmaznak munkásokat, vagy csak nagyon csekély számban. Márészről viszont már a fölületes áttekintés is azt mutatja, hogy igen sok ilyen törpe vállalkozást egyáltalán nem számítottak a statisztikai adatok közé, míg ezzel szemben a nagy vállalatok mind tekintetbe vettek. Utólagos statisztikai megállapítások szerint 304 ilyen törpe-vállalkozás kereteiben összesen csak 1088 munkást foglalkoztatnak, 243 közép-vállalkozásban 2321 munkást és 45 nagyobbüzemi vállalkozásban körülbelül ugyanannyit, tehát a munkások 43 százalékát foglalkoztatják. Ha csak a munkásokat vesszük tekintetbe és eltekintünk az önálló mesterektől, akkor ez a százalékarány még jóval növekedne.

A továbbiakban csak azokkal a vállalkozásokkal fogunk foglalkozni, amelyek mint ipari vállalkozások jelentőséggel bírnak reánk.

Ezek közül Tel-Avivban 20 vállalkozás van 914 munkással, Haifában 8 vállalkozás van 673 munkással, Jaffában 9 vállalkozás 432 munkással, Jeruzsálemben 8 vállalkozás 283 munkással.

Ebből a tabellából nyilvánvalóan kitűnik Haifa jelentősége mint a nagyobb ipari vállalkozások központja, míg Tel-Aviv nagyobb számú munkásságot tud ugyan felmutatni, de a tel-avivi ipari vállalkozások a középszerűekhez tartoznak.

Hogy fontosságban milyen nagy súlya van ennek a 45 vállalkozásnak, már abból az egy tényből is kitűnik, hogy az ipari vállalkozásokban az egész ország területén investált 1,8 millió fontból 1,09 millió ebbe a 45 vállalkozásba van investálva. És az összes 6959 lőerőből 4390 lőerő ezekben a vállalkozásokban dolgozik.

Ha az eddigi megállapításainkból az eredményt levonjuk akkor kitűnik, hogy manapság 1,09 millió font investált összeggel összesen 4300 munkást foglalkoztatnak az országban. Ez annyit jelent, hogy egy-egy munkásnak investálási tőkéje 475 font. A mezőgazdaságban egy-egy család investálási tőkéje ugyan jóval nagyobb, ha a föld megvásárlására szükséges összeget is tekintetbe vesszük. De ha a Soskin-féle telepítési tervet vesszük irányadónak, akkor kitűnik, hogy a fejenként szükséges investálási összegek nem túlságosan nagyok. Mindenekelőtt azt kell tekintetbe venni, hogy egész sora az ipari vállalkozásoknak nem foglalkoztatja rendszeresen a munkásait, hanem hetenként 2-3 napi munkát biztosít nekik.

Mind ezek alapján egyelőre indokolatlannak kell mondanunk azt a követelést, hogy a Keren Hjeljeszöld költségvetésének nagyobb részét a mezőgazdaság helyett a jövőben az ipari vállalkozások megteremtésére fordítsuk, ha a kérdést az ország zsidó lakosságának szisztematikus gyarapodása szempontjából tekintjük és ha még ehhez hozzátesszük azt is, hogy egész sora van az olyan vállalkozásoknak, amelyek egyelőre még további investálási tőkét kívánnak.

Hirdessen az Új Keletben

Mascagni a »Parasztbecsület« világhírű szerzője Kolozsvárra jön és személyesen dirigálja el operáját

Megindultak a kombinációk a kolozsvári román operaház igazgatói állásával kapcsolatban. Egizio Massini, delegált igazgató megkezdte működését

(Cluj-Kolozsvár, április 28. Az Új Kelet tudósítójától.) A kolozsvári Román Opera nagy-névű igazgatójának, Popovici Bayreuthnak halálával megüresedett a mintaszerű dalszínház vezető pozíciója. Már mindjárt a temetést követő napokban megindultak a különböző kombinációk az operaház igazgatói székének betöltése körül. Különösen két jelöltet emlegettek komolyabban: Brediceanu bankigazgatót, a kiváló román zeneszerzőt és Bretán Miklóst, az operaház illusztris főrendezőjét.

A kombinációknak azonban egyelőre véget vetett a szépművészeti minisztériumnak az intézkedése, s ezzel Egizio Massini-t, a bukaresti operaház igazgatóját delegálta a kolozsvári opera ideiglenes vezetésére, aki már 24 éves korában igazgatója lett a bukaresti operának, mely akkor még nem volt állami intézmény.

A kiváló muzsikós, aki éppen ma dirigálja premierben először a bukaresti operában a „Zsidónő“-t, mindjárt hivatala elfoglalásakor nagystíliú programot tűzött ki a kolozsvári Román Opera zenei életének mozgalmassabbá tételére, annak ellenére, hogy a szezonvég most már illuziórússá tesz minden komolyabb munkát, mert az operaház valószínűleg május 15-én turnéra megy s így új operák betanulására most már nincs idő.

Ennek ellenére kapuzárás előtt még egy nagy zenei esemény készül a kolozsvári román operában. Egizio Massini igazgató meghívta vendégdírigálásra Mascagnit, a világhírű olasz zeneszerzőt, a „Parasztbecsület“ szerzőjét. Minden valószínűség szerint Mascagni eleget tesz a meghívásnak s a nagy zeneszerző személyesen fogja Kolozsváron dirigálni halhatatlan művét.

Egyébként Egizio Massini hivatalbalépése után azonnal utasítást adott a művészeti személynének a „Sevillai borbély“ betanulására, amelynek azonban, tekintettel az előrehaladott időre, már csak a jövő szezonban lesz a bemutatója. Ezzel egyidejűleg előkészületbe vették Tschajkovszky „Anyegin“-jének, Giordano „Fedora“ című verisztikus operájának és egy Rimsky-Gorzkoff operának műsorra tűzését.

A kombinációk az operaházi igazgatói állással kapcsolatban természetesen nem értek véget. Egyes körök nem szívesen látják, hogy olasz származású ember álljon az operaház élén, ellenére kiváló és kipróbált tehetségének. E körök szerint feltétlenül erdélyi embernek kell az igazgatói székbe kerülni, még pedig Brediceanunak, aki több nemzeti opera szerzője s aki jelenleg a brassói „Albina“ vezérigazgatója.

Május 15-ikén összeül a kisantant konferenciája

(Prága, április 28. Az Új Kelet tudósítójától.) Az utóbbi időben a világsajtóban többször olyan híradások látnak napvilágot, amelyek a kisantant állítólagos szétbomlásáról számoltak be. Ezeket a híradásokat sorra cafolták meg a kisantant-államok összes külügyminiszterei. Diplomáciai körökből származó értesülések szerint a kisantant konferenciáját május 15-ére Prágába összehívták. A konferencia három napig fog tartani és annak napirendjén általános kérdések, valamint a Dunamedence aktuális kérdése fognak szerepelni.

A nemzetközi csekk-csaló társaság valamennyi üzelmét földerítették

A budapesti rendőrség a banda két tagját is lefogta

Budapest, április 28. A budapesti rendőrség Európa legnagyobb zsebmetező és csekk-csaló társaságának tagjait tartóztatta le, akiknek a világ minden részében voltak bűntársai, így elsősorban Zágrábban, Rómában és Budapesten. A letartóztatottak közül eddig Franco Augusto feleségének, Vezarini Lujának neve ismeretes. Az ügyel kapcsolatban Zágrábban letartóztatták Marhezsáni szélhámost, Rómában pedig Revelii és Carno nevű szélhámosokat, akik a bünszövetkezet tagjai voltak. Ezenkívül Budapesten letartóztatták a bünszövetkezetet feljelentő Adám Máriának édesanyját, Adám Gyulánét. A szenzációs ügyel kapcsolatban még több meglepő letartóztatás várható. Franco bevallása szerint a beváltott csekkék összege közel ötmilliárdra rug. Franco igazi neve Palino Alfréd, aki Rómában volt ügyvéd. A budapesti rendőrség Bécsbe és Párisba sürgönyözött az ottani cinkosok letartóztatása érdekében. A letartóztatás részleteiről a következőket jelentik:

A budapesti rendőrség figyelmét az Angol-Magyar Bank hívta fel a két olaszra. A bank devizaosztálya ugyanis értesítést kapott a Banque National de Crédit francia bank nizzai fiókjától, amelyben felkérték az Angol-Magyar Bankot, hogy kutasson az után, vajjon Budapest lakik-e Bodolay Gyuláné, egy magas állású közhivatalnok elvált felesége, aki két százdolláros csekket akart beváltani, a csekkék azonban le voltak tiltva.

Miközben Bodolayné után kutattak, a nyomozás szálai Francóhoz vezettek, aki 1927 januárjában Bodolaynéval nagyon jó viszonyban volt. A kihallgatás során és a külföldi jelentések révén megállapították, hogy a gyanu helyesnek bizonyult. Franco Augusto tényleg egy nemzetközi kalandortársaság tagja és azért jött Budapestre, hogy működését itt folytassa. Megállapították róla, hogy tulajdonképpen Pau-

lino Alfredo 27 éves római ügyvéd, akinek nem politikai okok miatt kellett Olaszországból megszöknie, hanem azért, mert a római rendőrség csalás, lopás és egyéb bűntettelt miatt már régóta körözi.

A nyomozásban a szerdai napon jelentős fordulat állott be, amennyiben Bodolayné anyjával, Adami Gyulánéval Budapestre érkezett és miután mindkettőjükről bebizonyult, hogy ők is a nemzetközi kalandorszervezethez tartoznak, a főkapitányságon mindkettőjüket szerdán este letartóztatták. Vallomásuk során a rendőrség tiszta képet kapott arról, hogy esztendő óta egész Európában egy egymással állandóan érintkező, összeköttetést fenntartó zsebmetező, utazó tolvajbanda működik, amely az egyes országokban rabolt holmit társai révén mindig más és más országban értékesíti.

Franco Augusto, azaz Paulino Alfredo azért jött januárban Budapestre, hogy a külföldi lopott tárgyakat Magyarországon értékesítse ahol a külföldi értékek nem keltenek gyanút és könnyebben tudják a dolgokat lebonyolítani. A rendőrség értesítést kapott arról, hogy egy Marquise nevű kalandort, aki szintén ehhez a bünszövetkezethez tartozik, mint ezt a zágrábi rendőrség közli, ott lefogták.

Ugyancsak értesítést kapott a rendőrség arról is, hogy Rómában Paulino Alfredo lakásán házkutatást tartott és ott milliárdos értékeket találtak.

A rendőrség nagy eréllyel folytatja a nyomozást annak megállapítására, hogy a bandának van-e még tagja Magyarországon.

A sékel megváltása és terjesztése biztosítja a cionista szervezet autoritásának növekedését, ami viszont előfeltétele a Palesztina felépítésének szolgálatában működő ható erők fokozásának.

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bansági zsidóság napilapja.
 Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
 Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Meghalt a budapesti szépművészeti múzeum volt igazgatója. Budapestről jelentik: Térey Gábor, a budapesti szépművészeti múzeum volt igazgatója, Badenben hatvanhárom éves korában meghalt.

Török-jugoszláv szövetség készül Magyarország ellen. Konstantinápolyból jelentik: Jugoszlávia angorai követe után azt javasolta Törökországnak, hogy szövetkezzenek egymással olasz-bolgár támadás esetére. A török politikai körök véleménye szerint a török kormány az az álláspontja, hogy minden olyan szerződést kerülni kell, ami háborus konfliktusba keverhetné, másrészt esetleges támadásokkal szemben biztosítani kell magát. Angol politikai körökben nagy figyelemmel kísérik a török-jugoszláv viszony kialakulását és az angorai tárgyalásokat. Az angorai angol és olasz követek felvilágosítást kértek a török külügyminisztertől a Jugoszláviával folyó tárgyalásokról.

Mennyi alkoholt fogyasztanak a japán honatyák. Tokióból jelentik: A japánok nagyon sokat foglalkoznak a statisztikák összeállításával. A legújabb statisztika azt mutatja ki, hogy a legutóbbi parlamenti ülés alkalmattal mennyi szeszest italt fogyasztottak a japán honatyák. Ezek szerint a hatvanöt napos ülés alatt a képviselő urak a parlamenti büfében 4800 liter sört és 1263 liter saket (rizs-alkoholt) konzumáltak. Ezenfelül valószínű, hogy a képviselők a különböző gyűléseken, banketteken, sőt még a privát életben sem tartózkodtak anti-alkoholistáknak. Megállapítja a lap azt az érdekes tény, hogy a parlamentnek éppen ebben az ominózus ülésében utasítottak vissza egy törvényjavaslatot, mely szerint huszonöt éven aluliaknak, tilos lett volna alkoholt eladni.

A nagyszombati Pro Palesztina Liga előadó estélye. Nagyszombatról jelentik: A Pro Palesztina Liga jubileumi akció rendezvénye során Winkler Janka urnó nagyon érdekes, vetítő képekkel illusztrált előadást tartott arról a nagy munkáról, amit Palesztinában chalucaink és chalucaink végeznek. A rendezvény jövedelme a Keren Kálmán Lőjészriél javát szolgálja. Ugyanitt elhatározták, hogy a liga csatlakozik a „Wizo“ cionista nők világszervezetéhez és legközelebb kézimunkabazár rendeznek, amelynek jövedelmét a Nemzeti Alapnak adják.

Leányok párnaja. Lembergől jelentik: A leMBERGI KÖZKÓRHÁZBA a napokban egy leányt szállítottak, akinek arcát a lősséggel széjjelroncsolták egy golyó. A beteget meg kellett operálni és a műtétet követő napon ki lehetett hallgatni. Elmondotta, hogy legintimébb barátja, egy Mariska Jaworska nevű leány az utcán, minden ok nélkül revolverből rálőtt. A nyomozás megindult és kiderült, hogy a két leány párbajt vívott és pedig büntetői végzettségű olvasásuk a hatása alatt. Jaworska elmondta, hogy afelőtt veszték össze, hogy egy fiatalember kinek köszönt előre. A vita elintézését a fegyverre bízták. Mindegyikük pisztolyt szerzett és egy pajtában tartották meg a párbajt. Előbb mindketten cigarettára gyújtottak. Jaworska lőtt és megsebezte ellenfelét, aki képtelen volt a lövést visszonozni.

Vasúti katasztrófa Németországban. Weimarból jelentik: Weidanal a személyvonat szintörés következtében kisiklott. Hét kocsi felborult. A vasúti katasztrófa után egy halott és tizenhárom súlyos sebesült áldozata van.

Ezernyolcszáz csendőr üldöz egy cigánybandát. Prágából jelentik: Délcehországban garázdálkodó cigányrablóbanda kérekerítésére a politikai közigazgató hatóságok rendkívül erőfeszítést fejtettek ki. 1800 csendőrt vezényeltek ki a délcehországi kerületek átkutatására és a csendőrök egy sereg rendőrkutyával indultak el, hogy felhajtják a Ruzicska nevű haramia felelmetes bandáját. Elrendelték a délceh kerületben a biztonsági szolgálat megszigorítását és minden gyanús idegen feltartóztatását.

Vegye a tollat

és azonnal rendeljen zeneművet Lepage-nál Kolozsvárt. Itt a kedvező alkalom a lej jó állása folytán. — Kérjen jegyzéket Lepage-tól, Kvár.

Megjelent a Noár konferenciái száma. Izléses külsőben, megnagyobbított terjedelemben hagyta el tegnap délután a sajtót az erdélyi Barisszia- és Aviva-csoportokba tömörült zsidó ifjúság névs, kiválóan szerkesztett havi folyóirata: a Noár, amely csaknem egész terjedelmében a május 8-ikán Marosvásárhelyen lebonyolításra kerülő ifjúsági konferenciának szenteli hasábjait. A 36 oldalas lapot cionista vezetőférfiak, és a zsidó ifjúság reprezentánsainak írásai töltik ki, amelyek névs tartalmukkal hű keresztmetszetet adják az erdélyi zsidó ifjúság létkető tevékenységének. A lap általános részében Dr. Fischer József, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke az „Üzenet a zsidó ifjúsághoz“ címmel cikkezik. A konferenciára elő Noszin Mór, a Barisszia Hitachdut roszionja és Löbl Lajos irtak vezetői-cikkeket. Giszkalay János Csákányok című versét közli az általános rész, Dr. Szönyi Géza a cionizmus mai világpolitikai helyzetéről cikkezik, Weinstein Gyula pedig az itáliai Barissziák életéről számol be. A konferenciális rész a következő cikkeket hozza: Kaszner Ernő, a Barisszia ros sénéje; A Barisszia-szervezet problémái a Jom Hahitachdut előtt. Giszkalay János A barissziánizmus lényege és fejlődése. Dr. Erdélyi Emil: Beváltotta-e a Barisszia a hozzáfűzött reményeket. Grosz Péter: Az ifjú Barissziák, mint a Barissziánus ideál megvalósítói. Hirsch Simon: A Barisszia és az erdélyi zsidó nőifjúsági mozgalom. Kaszner Rezső: A Barissziagondolat átfogó ereje és a zsidó ifjúsági mozgalom. Boskovics Ignác: Az ifjú Barissziák hivatása és szükségessége. Neumann Ernő: Mit tanulhat a Barisszia a bécsi zsidó Couleurstudentektől. Dr. Krémer Ármán: A zakének szerepe a Barisszia életében. Rosenfeld Sándor: Barissziánusok Erec Jiszraelben. Feiler Pál: Töredékek egy Barissziánus naplójából. Dr. Weisz Mendel: A Vaad Hazzokénim feladatai. Landau Adolf: Radikális hebraizációt. Hirsch Zsigmond: Barissziánusi élet Párisban. Öhlbaum Etus: Az Aviva-munka irányai. Sugár Böske: Az Aviva utja a zsidó nő ideálja felé. Neumann Magda: Az Aviva, mint Erdélyi zsidó leányifjúságának irányítója. Vass Lili: Avivalányok, vegyék be a héber nyelvet a családba. Ehrengruber Renci: Avivalányok az östjehaza után. Mózes Frida: Az Avivák. A megnagyobbított szám ára 30 lej.

A világhírű kolozsvári

Heinrich-fele Szent-László fertőtlenítő szappan

1 megóv minden fertőző betegségtől

Newyorkban tíz napra ítélték egy orosz herceget. Newyorkból jelentik: A rendőrség letartóztatta Obolenszky Mihály herceget, aki az utcán pogromra izgatott és közbotrány okozás címén tíz napra a toloncházba utalták. A herceg a 14. utca és A. avenue sarkán észrevette, hogy kisebb tömeg verődött össze, odalépett a tömeghez és gyors elhatározással a következő formás kis beszédet vágta ki: — Minden zsidót meg kell ölni. Az én hazámat, Oroszországot már tönkretették és most akarják tönkretenni az Egyesült-Államokat is. A yankeek jót nevettek az orosz herceg beszédén. Egyesek azonban azt hitték, hogy örülttel van dolguk és ezért rendőrt hívtak. A rendőr azután igazoltatta a herceget. Kiderült, hogy Obolenszky Mihály herceg, az egyik „latszargyár“ szépségspecialistája. — A herceg szépségspecialista művészi puderpamacskot készített husz dollárért és közben — mint mondotta — nagyon haragszik a zsidókra. Védője indítványozta elmeállapotának megvizsgálását, felesége azonban, aki születésénél

fogva amerikai nő, tiltakozott az ellen és amellett erősködött, hogy férje teljesen normális. Előadta, hogy férje végigküzdötte a háborút. Mikor a torradalom kitört, az anyját kivégezték a bolsevikiek. — Azért tartott beszédet az utcán a férjem — mondotta az asszony a bírónak — mert néhány nappal előbb meghallgatta Kerenszki beszédét az az egyik newyorki színházban. De egyéb kellemetlenségek is érték beszéde miatt a herceget. Hosszú igazolási eljárásnak vetették alá, hogy tényleg jogosan viseli-e hercegi címét? Igazolatas közben kiderült azonban az is, hogy mikor augusztusban Amerikába utazott, utlevelében kifejezetten fel volt tüntetve, hogy munkát vállalnia az Egyesült-Államok területén nem szabad. A herceg azonban mégis munkát vállalt, ezért az államügyész javasolta, hogy ezen a címen is indítsanak ellene bűnvádi eljárást.

Elhurcolták az olasz szabadkőműves páhoiok nagymesterét. Rómából jelentik: Az olasz szabadkőműves páhoiok nagymesterét, Toriginai Dozsiót, akit öt évi száműzetésre ítélték száműzetése helyéről ismeretlen helyre hurcolták el, minden bizonnyal fascista merénylők.

Nyolc rab megszökött a parladi fegyházból. Bukarestből jelentik: Tegnap éjjel 8 fegyenc kiszökött a parladi fegyházból. Az örök korán észrevették a szökést, utánuk eredtek, a rabok azonban már fegyverrel tettek szert és harcra bocsátkoztak a börtönőrökkel. Órákig tartott a lövöldözés egy erdőszélen, melynek folyamán mindkét részen többen megsebesültek. Kettőt a szökevény fegyverek közül a csendőrök elfogtak. Egyik közülük súlyosan megsebesült, a másik pedig bajtársi hűséggel ápolta. A többi fegyenc eltűnt.

Tizenháromszentidei fegyháza ítélték az orgoványi lelkész gyilkosát. Kecskemétről jelentik: Az itteni törvényszék két nappal ezelőtt kezdte meg Schmidt Ferenc orgoványi kereskedő gyilkossági bűnperének tárgyalását, aki a múlt év május 29-én az Orgovány közelében levő Szabadszálláson a templomban revolverrel agyonlőtte a Magyar plébánost, aki a gyilkos szerint kérlelhetetlen ellensége volt. A kecskeméti törvényszék ma délelőtt hirdette ki ebben az ügyben az ítéletet és szándékos emberölésben mondotta ki bűnösnek Schmidt Ferencet, akit tizenhárom évi fegyháza ítélt. Az ügyész és a vádlott felebbeztek az ítélet ellen.

Ejjegyzés. Rubin Herminkét, Rubin Pinkász leányát Majszinról eljegyezte Slamovits Izidor Ruszkováról. (Mindem külön értesítés helyett.)

A „Marpe Lönefes“ peszachi segélyakciója. Az érdemes zsidó munkát folytató „Marpe Lönefes“ egyesület ezévbem éppen úgy, mint az előző években, a peszachi ünnepek alatt ellátta a zsidó kórházi betegeket rituális kosztal. Ötven kórházi beteg ellátását intézte el ilyenmódon az egyesület, azonfelül harminc helybeli városi beteget látott el hussal, borral, tojással és tejjel. A vezetőség ezután mond köszönetet mindazoknak, akik adakozásukkal lehetővé tették, hogy Kolozsvár szegényei is méltó módon tarthatta meg a peszacht.

Szombaton este 8^{1/2} órakor Tera Ger-sin, Wojticky Elvira és Stefanidesz Ili (Ligetűi növendékei) szenzációsan sikerült estjüket a katolikus gimnázium dis. termében megméltik.

Életfogytiglani fegyháza ítélték Márkusfalvi Barabás Gerő alezredest. Budapestről jelentik: A budapesti hadbíróóság Apáti hadbírózredes elnökletével négy napon keresztül tárgyalta Márkusfalvi Barabás Gerő bűnperét, akit a katonai ügyész kénkedés büntetével vádolt. A tárgyalás során megállapítást nyert, hogy az alezredes 1924-től letartóztatásáig, azaz 1926 februárjáig, mint a vámosmikolai vámoszszakasz parancsnoka a csehekkel összeköttetésben állott és a hírszerző osztály vezetőjének bizalmas adatait szolgáltatott ki a magyar állam fegyveres erjéről. Megállapították a tárgyalás során azt is, hogy Barabás alezredes Bécsben egyizben találkozott a pozsonyi hírszerzőosztály vezetőjével, aki ott bemutatta utódjának. A perbeszédet után a hadbíró-sán Barabás alezredest életfogytiglani fegyháza, rendfokozatainak, kitüntetéseinek és nemességének elvesztésére ítélt.

DECCA

Hordozható, világhírű angol beszélőgépek, lemezek legolcsóbbak RÉVÉSZ BELA zeneműtárkezelésében, Marosvásárhely. — Kérjen árajánlatot.

Az új v

magyar nyelven. — LEPAGE-nál KVAR, nik. Azonnali rendelés ár 800), kötve

Halló!

El ne

hari

akar venni, SÁND felkeresni, Regele EDUARD SÁND

Versenyen kivüli

1 pár I-a kötött nő
 1 „ flor női
 1 „ cerna női
 1 „ selyem f
 1 „ tiszta se
 1 „ férfi sokr
 1 „ férfi diva

Gyermekharisny Keztyük óriási

Róth

cipésznél Szép-u. 2. sz. alatt készülnek a legújabb divatu cipő-különlégeségek

Mégis csak leg

„IDA

kellemes hatást hagy talmas utánzatoktól. a valódi. Mindenütt kap

Reszlin

fo Cluj, Calea Re

Sighetul-Marmatiei eg Adolf illatszertár Stra

Az új vámtarifa

magyar nyelven. — Fordította dr. Bereczky Ernő. LEPAGE-nál KVAR, néhány napon belül megjele-
nik. Azonnali rendelésnél ára fizve 700 lei (bolti
ár 800), kötve 800 lei (bolti ár 900).

Ható!

Ható!

El ne mulassza, ha olesó és jó harisnyát

akar venni, SÁNDOR TESTVÉREKET
felkeresni, Regele Ferdinand No 13. — és
EDUARD SÁNDOR & Co. Főter 17.

Versenyen kívüli árak még csak pár napig.

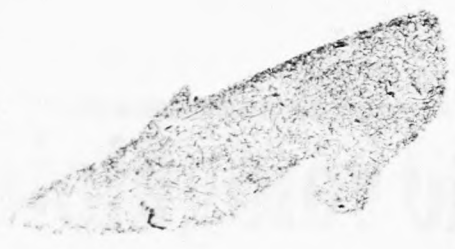
1 pár I-a kötött női harisnya	Lei	45—
1 " flor női harisnya	Lei	68—
1 " cerna női harisnya	Lei	85—
1 " selyem fáttyol harisnya	Lei	98—
1 " tiszta selyem harisnya	Lei	125—
1 " férfi sokni	Lei	20—
1 " férfi divatsokni	Lei	38—

Gyermekharisnyák már 18 Lei-től.
Keztyük óriási választékban.

Róth

cipésznél
Szép-u. 2. sz.
alatt készülnek
a legújabb
divatu
cipő-
különleges-
ségek

Mégis csak legjobb a késnélküli

„IDEAL”

borotváló por,
mely az ország területén
higienia

szempontból a legjobban
elismert borotváló szer,
az arcot nem marja,
kellemes hatást hagy utána. Ovakodjunk az ár-
talmis utánzatoktól. Csak az „IDEAL” felírású
a valódi. Mindenütt kapható. Egyedüli készítője:

Reszling József
fodrász

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Sighetul-Marmatiei egyedárusítója Glanzmann
Adolf illatszertár Strada Bogdan Voda No 30.

Közgazdaság

Csak május 15-én lép életbe az új forgalmi adótörvény

A kisiparosok forgalmi adóját évente fizetendő fix összegben fogják kiróni

(Bucuresti-Bukarest, április 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A pénzügyminisztérium ma eldöntötte, hogy az új forgalmi és luxusadó-törvényt nem május elsején, hanem csak május 15-ikén lépteti életbe. Május 15-ig tehát a 15, 10, 2 és 1 százalékos forgalmi és luxusadót még a régi rendszer szerint fogják fizetni, az áru összeréteke után az eredeti számla alapján, amelyhez importált áruknál hozzá fogják számítani a szállítási költségeket és a vámot is. Tudvalevő, hogy a pénzügyminisztérium

tanácsadó bizottságot nevezett ki, amely fél-hónaponként meg fogja állapítani azoknak a cikkeknek az átlagárát, amelyek után forgalmi és luxusadót kell fizetni. Ez a bizottság első ülését május 2-ikán délután fogja megtartani a pénzügyminisztériumban.

A kisiparosokra vonatkozólag a pénzügyminisztérium elrendelte, hogy azok a forgalmi és luxusadót évi fix pauszösszegben fizessék, amelynek nagyságát a rendes adókirovitőbizottságok fogják megállapítani.

Tőzsde

A piac üzletellen, kissé szilárd tendenciával, inkább kereslet van, de nincs áru. Az árfolyamok a következők:

Bécs 23:55—23:65, Prága 496—498, Zürich 32:20—32:30, New-York 166:50—167:50, London 814—816, Milánó 890—900, Páris 665—670, Budapest 29:20—29:30, Berlin 39:70—39:80.

Bukaresti déli zárlat április 28. Páris 659, Berlin 39:85, London 815, Newyork 167:75, Milánó 885, Zürich 3235, Prága 498, Bécs 2365, Budapest 29:30.

Zürich, április 28. Nyitás-zárlat. 123:24—123:25, Newyork 51987—51987, London 2525:70—2525:60, Páris 2037:00—2037, Milánó 2769—2769, Prága 1540:20—1540:00, Budapest 9068:70—9068:70 Belgrád 913:1250—913:60, Bukarest 340—334, Varsó 5812—5812, Bécs 73:15—73:15.

Németországban áruhiány van és mégis esnek az árak. Berlinből jelentik: Az eddigi konjunkturákkal ellentétben, Németországban jelenleg az az érdekes jelenség tapasztalható, hogy árukereslet állandó fokozódásával az utóbbi hónapokban nem áremelkedés, hanem áresés észlelhető. Az agrártermékek indexe például az év eleje óta 143-ról 137-re, az iparcikkeké 142-ről 141-re, az általános index pedig 137-ről 135-re ment vissza. Ezt a feltűnő jelenséget a termelési technikai olesobbításával és az ezzel összefüggő termelési többlettel magyarázzák, míg az ipari nyeresztermékek árának egyidejű stabilitásának okául az eladás szervezett-ségét és a szindikátusok hosszulejratu hiteleit emlegetik. Nem kevésbé érdekes, hogy az ipari készáruk olesobbodásának ellenére a képzett munkások heti bére 45:9 márkáról 46:43 márkára, a tanulatlan munkásoké pedig 33:91 márkáról 34:52 márkára emelkedett.

Japánban megindult a bankóprás. Londomból jelentik: A tokiói Formosa-bank bukása által felidézett pénzügyi összeomlás megrázkódtatásai még nem értek véget, habár a piac kissé megnyugodott már. A hangulat ismét kezd optimista lenni, mert a közönség újra elkezdte a betétek elhelyezését. Ezt a jelenséget azzal a nyilatkozattal magyarázzák, amelyet a japán nemzeti bank tett arronvontkozólag, hogy az összes zolvens bankoknak

nagy előlegeket hajlandó folyósítani. Eddig 250 millió yen visszleszámitolási hitelt bocsátott rendelkezésre a jegybank, amely eddig már 200 millió font sterling értékű hitelt bocsátott ki a krach óta. Ennek ellenére az országban nagy a pénzihiány és a bankóprás éjjel-nappal dolgozik. A yokohamai nyerselyem-tőzsde is a jövő héten ismét megnyílik.

Hajdu Zoltánt beavasztották a Horvát Leszámitolóbank igazgatóságába. Belgrádból jelentik: Szombaton tartotta rendes évi közgyűlését Zágrábban a Horvát Leszámitolóbank, amelynél tudvalevőleg újabban az Anglo International Bank Ltd. is érdekeltséget vállalt. A közgyűlés Hajdu Zoltánt, az Anglo International Bank vezérigazgatóját beavasztotta az új igazgatóságba.

Korlátozták a teheráruforgalmat a Szamosvölgyi vonalon. Közismert dolog, hogy az egykori Szamosvölgyi Vasut vonalai már évek óta olyan elhanyagolt állapotban vannak, amely az utasok és az áruszállítványok épségét egyaránt veszélyezteti. A nagybánya—dési, valamint a dcs—besztercei és dcs—apahidai vonalszakaszokon az alap-épitményeket harminc év óta nem javították, a talpfákat és a sineket pedig az impériumválozás óta csak jelentéktelen távolságokon cserélték ki. Emiatt már eddig is több szerencsétlenség történt a Szamosvölgyi vonalon, amelyre most felsőbb helyen is felhívtak. A bukaresti CFR-vezérigazgatóság felhívta a Szamosvölgy mentén fekvő összes állomások figyelmét arra, hogy ezentul nem fogadhatnak el olyan szállítványokat, amelyek vagononként husz tonnánál nagyobb súlyuak.

A kolozsvári kereskedelmi kamara igazgatótanácsi ülése. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara igazgatótanácsa április 30-án, szombaton délután 6 órakor tartja meg április havi rendes ülését. A tárgysorozaton az elnöki és ügyforgalmi jelentéseken kívül a következő pontok szerepelnek: Az otthoni (sitz) munka szabályozása, a tanoncotthonok ügye, a kamara véleménye a kényszer-egyezségi eljárás újrahozatalára, észrevételek és indítványok az új vámtarifára, esetleges indítványok.

Az erdélyi Szeszgyárosok Szövetségének közgyűlése. Csütörtökön délután folyt le élénk érdeklődés mellett az erdélyi Szeszgyárosok Szövetségének rendes évi közgyűlése az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Részvénytársaság helyiségében. A másirányu elfoglaltsága miatt távolmaradt Tischler Mór elnök helyett Wertheimer Miksa alelnök ve-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt.

Cluj, Piata Unirii 7. szám. — Fiókjai: Dcs, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhelyen. Saját tőkéi 77 millió lej. — Affiliált intézetei: Tordaaranyos-Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen és Sz.-Kereszturon, Szászrégenvidéki Takaré- és Hitel r.-t. Szászrégenben és népbank r.-t. B.-hunyadon. Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. Engedélyezett devizahely. Aruraktárai a vasut mellett.

Venus illatszertár csődtömeg-kiárusítása megkezdődött

Str. Iorga (Jókai-utca New-York mellett)

Eladási idő d. e. 9—1-ig, d. u. 4—7-ig. Kölnivizek 8 lei. Fogkefék 8 lei. Puderek 8 lei. Csak rövid ideig. Csak rövid ideig.

zette a közgyűlést, amelynek megnyitása után dr. Kiss Mór igazgató felolvasta az évi jelentést. A jelentés beszámolt a Szövetség négyévi munkásságáról, majd az új szesz-törvényjavaslat ügyében lefolytatott akciókról. Megállapítja a jelentés, hogy bár a különböző intervenciók eredményeképpen a javaslaton több lényeges módosítás történt, az a tény, hogy mindössze még 12 évig teszi lehetővé a szeszgyárak működését, a szeszipar állandó Damokles-kardja marad. A jelentés és a zárszámadások elfogadása és a felmentvények megadása után a közgyűlés elhatározta, hogy a kisorsolásra kerülő igazgatóválasztmányi tagságokat nem tölti be, hanem utasította az eddigi vezetőséget az ügyek továbbvitelére. Biztosra vehető ugyanis, hogy ősszel parlament elé kerül az új szesz-törvény, amely elhatározó kihatással lesz a Szövetség további életére és akkor a javaslat megszavazása után azonnal rendkívüli közgyűlést hívnak össze, amely meg fogja ejteni a tisztújítást is, ha szükségét fogja látni a Szövetség további fennmaradásának.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A Román Opera műsora

Péntek: Rigoletto (Zaleski felléptével).
Vasárnap: Iarcosbál (Zaleski felléptével).

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei

Biborruhá asszony pénteken este. Az idei évad legnagyobb operette-sikerévé nőtt a Biborruhá Asszony. Kedden is szerdán is az utolsó helyig zsufolt nézőtér előtt folyt le ennek a gyorsan népszerűvé vált új operettének az előadása. Hatalmas tapsviharak, farengető kacagások, sűrű ismétlések jeleztek a kivételes sikert. Pénteken este 8 órakor harmadszor adják a Biborruhá asszonyt rendes bérletfolyamban. (70. szám B.)

Bucsfellépések. A jövő hét végén befejezik az idei szezon s a társulat tagjai négy hónapra távoznak Kolozsvárról. Szombaton este lesz az első bucsufellépés: Karácsonyi Ili bucsuzik a Cirkuszhercegnő-ben. Vasárnap este Lengyel Irén a Csókos asszonyban, hétfőn Tolnay Andor az Akácfavirágban s kedden Neményi Lili, Ihász Aladár, Leővey Leó a Dolly-ban bucsuznak.

Békeffy-kabaré: kacagó esték. Három napon át lesznek Kolozsvár szívesen látott vendégei a budapesti Békeffy-kabaré tagjai. Mind a három alkalommal más-más műsorral fogják szórakoztatni a közönséget. A legújabb kabaré-tréffák, vigjátékok, dalok, magánzámok fognak két és félórás gondtalan kacagást szerezni a közönségnek. Vasárnap este 6 órakor lesz az első előadása a Békeffy-kabarének, hétfőn este 10¹/₂ órakor a második és kedden este 10¹/₂ órakor a harmadik és egyben bucsuelőadása.

Az ügyvéd és férje. A Magyar Színház az évad végén színre hozza a nagyobb-nagyobb színházi eseményeket. A Csókról csókra, Biborruhá asszony, Hat szerep keres egy szerzőt bemutatói után még egy premiert ad. A párisi évad legnagyobb szenzációja, minden idők legvidámabb vigjátéka az Ügyvéd és férje fog az évad befejezése előtt színrekerülni.

Heti műsor

Péntek: A biborruhá asszony (Operett. Napibérlet 70 szám B. Sorozat 392.)
Szombat 3 órakor: Te csak pipáld Ladányi! (Utolsó ifjúsági előadás, igen olcsó helyárrakkal. Bevezető előadást tart dr. Kiss Ernő. Sorozat 393.)
Szombaton 8-kor: Cirkuszhercegnő (Karácsonyi bucsufellépése. Rendes helyárrak. Sorozat 395.)
Szombat 9 órakor: Cirkuszhercegnő. (Karácsonyi Ili bucsufellépésével. Rendes helyárrakkal. Sor. 395.)
Vasárnap fél 3 órakor: A biborruhá asszony. (Operette újdonság 3-szor. Rendes helyárrakkal. Sorozat 395.)
Vasárnap 6 órakor: A budapesti Békeffy-kabaré teljes társulatának fellépése. (Kabaréújdonságok: Vigjátékok, tréffák, magánzámok. Sorozat 397.)
Vasárnap háromnegyed 9-kor: Csókos asszony. (Lengyel Irén bucsufellépésével. Sorozat 398.)
Hétfő fél 8 órakor: Akácfavirág. (Tolnay Andor bucsufellépésével. Sorozat 399.)
Hétfő fél 11 órakor: A Békeffy-kabaré második estéje teljesen más műsorral. Sorozat 400.)

borotva
borotvaszappan
borotvafelő szij
borotvaecset
„UNICUM“ Kun, Cluj,

UNICUM

őnborotváló készülék
őnborotváló pengék
acélárak
felülmúlhatatlanok
Calea Victoriei 2. szám

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat, R.-T. nyomása, Cluj, Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 10. sz.

Nyíltér

E rovatban közölték a szerkesztőség semminemű felelősséget nem vállal

A CFR tek. Igazgatóságához!

Szerdán este a szigeti állomáson a hét óra harminc perckor induló személyvonattal akartam utazni Kolozsvárra. Szokatlanul sok ember tolongott a pályaudvaron, mégis a négy osztály számára egyetlen pénztár állott rendelkezésre. Irtóztos tolongás volt a korlát előtt. És noha még sokan állottak, a pénztáros hét óra huszonöt perckor lezárta az utasok főláborodása közepette a pénztár ablakát. Negyvenen lehetünk, akik velem együtt nem kaptak már jegyet. Többen jegy nélkül főlzártunk a vonatra, amelyben fölösen lett volna hely a visszamaradt utasok számára is. Ezenközben ellopták egy harmincezer lej értékű holmival telt bőröndömet.

A vasuton új meglepetés ért. A kalauz négy száz lej pénzbüntetést rótt rám, mert jegy nélkül szállottam föl. Megmagyaráztam neki, hogy önhibámon kívül nincs jegy a birtokomban, mire kijelentette, hogy az esetről jegyzőkönyvet vétet föl a legközelebbi állomáson, ahol a vonat hosszabb ideig vesztgel. Cămpulung la Tisa állomáson leszállottam, hogy a dologról jelentést vegyenek föl a főnökség előtt. Közben a kalauz bezárta fülkém ajtaját és biztosított afelől, hogy senki oda be nem mehet.

A jegyzőkönyv elintézése után be akartam menni fülkémbé, de a kalauz csak a negyedik állomáson került elő. Kolozsváron megint egy kínos szenzációt kellett megérem. A kofferemet kifosztották. Három rend ruhát loptak ki belőle... Azt hiszem, ehhez fölösleges minden további kommentár. Minden káromért a CFR-t vagyok kénytelen felelőssé tenni és egyben közérdeket is vélek szolgálni vele, amikor föl hívom a t. igazgatóság figyelmét azokra az anomáliákra, amelyek még most is, a konszolidáció éveiben uralkodnak a CFR néhány vonalán.

Tisztelettel
T. I.

A nemzetközi

zenetanári almanach. Románia területéről a megfelelő adatokat a Lepage zeneműosztály gyűjti. Szíveskedjenek tehát a zenetanárok, képesített vagy hivatásos — iskolázott — zenészek pontos címüket és képesítési adataikat a Lepage-céggel, Kolozsvár, azonnal közölni.

Raktáron levő

Kalapok

teljes kiárusítása
megkezdődött.

Mutatványárak:

Gyukits kalap ..... 650—750
Nyulszőr ..... 450—550
Loden kalap ..... 100—180
Gyapju kalap ..... 200—350

Weisz Siegfried

Cluj, Calea Regele Ferdinand 1C.
(volt Wesselényi-u.)

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állástkeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelígis le velet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Basch Simon utazó cégem kötelékéből kilépett. Semminemű rendelés vagy incassora nem jogosult. Érette felelősséget nem vállalok. Rosenzweig Róza mellfűző gyára, Oradea-mare.

Perfekt magyar gyors- és gépiró vagy gépirónő ke-restetik László & Bergner céghez, Str. Regina Maria 18. szám.

Barzel
fierarie
vasüzlet

Cluj-Kolozsvár
P. M. Viteaz 13.

Telefon
10-43

Román, angol, francia, német, magyar fordítások. Levelek (cégeknek hónapra), kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Másolások, sokszorosítások. Dr. Mandel, Strada Ratiu (v. Kötő-u.) 3. Telefon 831.

Csinosan butorozott

két külön bejáratu szoba 2—3 ur részére kiadó, esetleg ellátással. Érdeklődni lehet: Berkovits-né, Str. Jorga (v. Jókai-utca) 9.

Alapított 1874.

Reich B. Károly Fiai

Kötél- és kendergyárosok
Üzlet és iroda: BULV. REG. MARIA 15.
Telefon 6-49. ARAD Telefon 6-49.

Tilott és gerebenezett kenderok
Gazdasági köteláruk
Géphajtó kötelek
Malomhevederek
Zsinegek, zsákok, vízmentes ponyvák stb.

10 válogatott könyv

Gyönyörű regények, szindarabok, értékes tanulmányok, Palesztina, Egyiptom részletes leírása az

Uj Kelet könyvsorozatában:

Az olcsó könyvsorozatba tartoznak:

Szabó Imre: Zsidó Almanachja (1927)
Ignotus: Olvasásközben, tanulmányok
Dosztojevskij: A főinquisitor, regény
Kassák Lajos: Misilló királysága, regény
Wilde Oszkár: Az emberi lélek a szocializmusban
Blicher Clausen: Heine Inga, regény
Tábori Róbert: A negyvenéves férfi, regény
Schopenhauer: A szerelem metafizikája
Zoltán Sándor: Örvény, dráma
Ben Ami: Palesztina—Egyiptom utmutató.

A szenzációs könyvsorozat ára — portóköltségen kívül — százhusz lej. Megrendelhető levelezőlap útján az Uj Kelet könyvosztályában (Cluj, Strada Baron L. Lop 10.) Kolozsvári olvasóink az Uj Kelet kiadóhivatalában vehetik meg a sorozatot, levél, vagy telefon-rendelésre házhoz küldjük.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Cluj-Kolozsvár, St. Baron L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal
9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályaudvaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

1927 április 30 Szomb

Királyi udvari

Brilliansok, ar
ezüst és kina

a legfinomabb minőség

Fenyő & B

ókszerüzletében

Cluj, P. Unirii

A május 15-ik

A kisantant fennállás Prágában megtartandó konferenciáján, amely a kisantant belső ügyét akarva, nem akarja megtagadni a kisantant, rancia ilyen végsőig atmoszférában még nem konferencia még sem f antant felbomlásával vég rólág diplomáciai sikerne velni, morális színezetű, küli eseménynek, amely akaratok, a stabilitást tovább fognak kísérteni.

A kisantant mobilis nyeknél is érdekesebb v szlovák külügyminiszter kkozata, amelyet titkos e s amelynek minden sor hogy a fennen hirtel csakis a külügyminiszteri meg, a valóságban alig gyük csak analízis alá e analízis fényénél minden juk majd az egymásnak mondó tényeket.

A kisantant három a mánianak, Csehszlovákia nemcsak belpolitikai, ha vonatkozásban teljesen tációi, annyira, hogy n tetlen, hogy épen külpo séges platformra tudnán amely legelkeseredettebb ban látja, nehezen egye tikai érdekeit Románia v jesen olasz orientációt v keresztül bizonyos mért antantot létrehívó franc szintén féltékenyen teki rekvésekre s Románia l lasztotta ki a keleteuró dekeinek örétel.

Csehszlovákia már gainál fogva is inkább általában a szláv barát expozéjában már nyil tulságos olasz befolyé hogy Csehszlovákiának Szovjetország elis kormányzata megszilá igazolja az orosz ell reményeit, amelyek a vonatkoznak. Benesnek pontja pedig a legkise a román külpolitika é szetszerüleg szovjetelle ország máig sem volt vonatkozó igényeit t hogy legutóbb Olasz Beszarabiára vonatko